

Anlatım Bozuklukları (Yapıya Dayalı Anlatım Bozuklukları) - 1

1. Dönemin dil tartışmalarına Servetifünun edebiyatının önde gelen şairlerinden Cenap Şahabettin de katılır ve dilimizin geliştirilmesi için önemli olduğunu vurgular.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamlanan eksikliği
- B) Çatı uyumsuzluğu
- C) İyelik ekinin gereksiz kullanımı
- D) Tamlayan eksikliği
- E) Özne-yüklem uyumsuzluğu

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bağlaçlık ilkesine uymamaktan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yoktur?

- A) Bazı besinlerden sadece sağlıklı ve yaşlı olmayan insanlar yemelidir.
- B) Baharın gelişi dalların yeşerdiğinden belliydi.
- C) Bisiklete binmesini çok seviyorum.
- D) Kar sularının erimesi su baskınlarına yol açmıştı.
- E) Adamın içeri girmesiyle çıkması bir oldu.

3. Sıfat ve isim tamlamalarında birden çok tamlayanın ortak bir tamlanana bağlanması anlatım bozukluğuna yol açabilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu durumdan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bugünkü dersimizde kişi ve belgisiz zamirlerin özelliklerini göreceğiz.
- B) Eserin birçok yerinde sayfalarca doğa ve insan tasvirleri yapılmış.
- C) Eski ve yeni personel yemekte bir araya geldi.
- D) Edebiyatın ve sanatın büyümesine kapıldıysanız çok şanslısınız demektir.
- E) Türkçe ve edebiyat öğretmenleri il zümre toplantısında buluştular.

4. Aşağıdakilerin hangisinde özne-yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Herkes, kendi hatalarının bedelini öder, bunu hiçbir zaman unutmayın.
- B) Tarihî cumbalı evlerin önüne sıra sıra dizilen saksılar oldukça ilgi çekiyorlar.
- C) Kimseyle konuşmadan işini yapıyor, ara sıra kafasını kaldırıp etrafı süzüyordu.
- D) Edebiyatımızın iki önemli sanatçısı, hikâyeyi bu topluma sevdirmiştir.
- E) Birkaç çocuğun top oynarken çıkardıkları gürültüden başka hiçbir ses yoktu sokakta.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu zarf tümleci eksikliğinden kaynaklanmaktadır?

- A) Sağlıklı ve yaşlı olmayan kişilerin başvurularını kabul edeceklermiş.
- B) Kitaba şöyle bir göz gezdirip okuması için arkadaşına uzattı.
- C) Sevdiklerinizin kıymetini bilip ara sıra küçük hediyeler alın.
- D) YKS sınavında bu yıl istediği başarıyı yakalayacağını söylüyor.
- E) Hiçbir zaman kendisini düşünmedi, ailesinin mutluluğu için çalıştı.

6. (I) Dünyanın iyi bir gezegen olmasını isteriz hep. (II) Bu da dünya üzerinde yaşayanların iyi olmasıyla mümkün. (III) İyi olmak başkalarına yardım etmek ve tanımandan geçiyor. (IV) Başkalarını ve kendimizi tanımanın en iyi yolu da okumaktır. (V) Romanlar, öyküler, masallar okuyan her insan, kendini başkasının yerine koyabilmeyi öğrenir.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde nesne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

Anlatım Bozuklukları (Yapıya Dayalı Anlatım Bozuklukları) - 1

7. (I) Kapıları kapanmak üzere olan asansöre yetiştiğinde yan odada çalışan ve kendisinden hiç hazzetmeyen Tahir, kenara çekilerek ona yer açtı. (II) Sıkış sıkış olan asansör, hareket edeceği an sarsıldı, tüm lambalar söndü. (III) Hemen ardından lambalar tekrar yandı, kulak tırmalayan bir gıcırtyla inmeye başladı. (IV) Asansördeki herkesin yüzünde bir huzursuzluk seziliyordu. (V) Neyse ki asansör herhangi bir tatsızlık yaşanmadan yolculuğunu tamamladı.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde özne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. (I) Kitaptaki 17 öykü de birbirinden bağımsız konulardan oluşuyor. (II) Fakat ortak özellikleri olan karakterleri sık sık kullanmış yazar. (III) Birçok karakterlerin özelliği birbirine benziyor. (IV) Genelde silik, etkisiz, hayatın içinde eriyen kişiler olarak öyküye başlayan karakterler, öykü sonuna doğru bir değişime uğrayabiliyor. (V) Aynı zamanda bütün yer ve kişi isimleri harflerden oluşuyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

9. Sen petek misali Veysel de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
Ben babamı sen ustanı unutma

Bu dördünlüğün son dizesindeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tamlayan eksikliği
B) Çatı uyumsuzluğu
C) Gereksiz ek kullanımı
D) Özne eksikliği
E) Özne-yüklem uyumsuzluğu

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde çatı uyumsuzluğundan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu söz konusudur?

- A) Yapılan son konuşmada bu konunun üzerinde ısrarla durmuştu.
B) Sevilen kitapların filmlerinin de illa sevilleceği düşünülmesin.
C) Çiftçilerin çoğu tarlalarına bu ay tohumlarını ekmişlerdir.
D) O, hikâyelerinde anlattıklarını yaşadıklarından seçmiş.
E) Karar verildiğinde hemen harekete geçileceği söyleniyor.

11. (I) Yazar, sorgu için bekletildiği esnada görevlilerden birinin cebinde bulunduğu kitabı alıp kıyafetinin içine saklar. (II) Odasına gelip heyecan ve umutla kitaba baktığında satranç ustalarının oyunlarının yer aldığını görür. (III) Bu, başlangıçta büyük bir hayal kırıklığı olsa da mecburen incelemeye başlar kitabı. (IV) Kitaptan okuyup ezberlediği hamlelerle her gün yeni oyunlar kurar. (V) Zihni siyah beyaz karelere ayrılmıştır âdeta.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) O, taşıdığı formanın hakkını veren bir futbolcudur.
B) Daha dinç görünmek istiyorsanız vitamin desteği almanız şart.
C) Çikolatayı çok fazla yediği için dişleri çürümeye başlamıştı.
D) Heyecandan merdivenlerden bir aşağı bir yukarı çıkıyordu.
E) Bazı ürünlerde müşterilerimize bir hayli indirim uyguluyoruz.

